

Sociální zemědělství/podnikání – poslední workshop realizovaný na jižní Moravě

Poslední ze série workshopů zaměřených na téma sociální zemědělství/podnikání proběhl na Mendlově univerzitě v Brně ve dnech **29. - 30. listopadu 2018**. Stejně jako v předchozích případech, i tentokrát byla část odpoledne prvního dne věnována **exkurzi** za příklady dobré praxe.

První navštívená farma se nacházela v obci Starovičky necelých 40 km od Brna. Výrobní prostory prosycené charakteristickou vůní a **název firmy „Lavandia“** napovídaly, že hlavním zpracovávaným produktem je levandule. Majitel farmy spolu se svojí obchodní zástupkyní účastníkům exkurze přiblížili historii, současnost i plánovanou budoucnost farmy a odpověděli na řadu zvědavých dotazů. Levandulová farma, která začala psát svojí historii v roce 2014, v současnosti nabízí širokou škálu produktů a opakovaně se na ni obrací řada spokojených odběratelů z blízkého okolí i ze vzdálených koutů naší republiky. Vedle klasických výrobků ve formě polštářků, oleje, svíček či mýdel jsou v malé firemní prodejně nabízeny speciality jako levandulové víno, káva či čokoláda s vůní levandule.

Více než 50 % přepočtených zaměstnaneckých míst je obsazeno osobami se zdravotním postižením, celkem se jedná o 35 osob, přičemž přímo na farmě je zaměstnáno 12 pracovníků (ostatní pracují v jiné, majitelem zřízené firmě). Všichni zaměstnanci pochází z obce či blízkého okolí. Pracovní místa jsou dofinancována Úřadem práce, jedná se o chráněný trh práce. Charismatický majitel farmy, ač sám upoután na invalidní vozík, má řadu plánů a nápadů. Ve svých činnostech spolupracuje s odbornými pracovišti – např. se zahradnickou školou v Rajhradě. V nedávné době uspěl v Programu rozvoje venkova 2014-2020 s projektem „*Levandulová a bylinná farma/zaměstnávání zdravotně postižených*“ (operace 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců) a v rámci této dotace pořídil nové stroje a koupil pozemek. Pracovní a výrobní postupy na farmě jsou nastaveny tak, aby v maximální míře respektovaly místní přírodu/krajinu a základní produkt pro další zpracování – levandulové květy – byl sklizen a následně zpracováván v nejvyšší kvalitě. Aby mohl v budoucnu dále farmu rozvíjet a zkvalitňovat svojí produkci, plánuje postavit nové výrobní prostory.

Druhým místem navštíveným v rámci exkurze, byl **Školní zemědělský podnik v Žabčicích** (součást Mendelovy univerzity v Brně). Odborný pracovník, který se účastníkům v průběhu návštěvy věnoval, představil stáje pro různé kategorie skotu. Protože zdejší farmu navštěvují studenti Mendelovy univerzity v rámci svých praktických cvičení, byla v části ustájovacích prostorů k vidění největší sbírka plemen skotu v ČR. To velmi zaujalo tu část účastníků exkurze, kteří mají vlastní farmy a zde měli možnost diskutovat o přednostech či nedostatcích jednotlivých plemen. Návštěva farmy probíhala v době krmení zvířat a tak se v „akci“ představil krmný samochodný vůz, který byl pořízen z finančních prostředků Programu rozvoje venkova

2012-2020, prostřednictvím Místní akční skupiny Podbrněnsko, spolek. Tento stroj umožňuje významně uspořít náklady na lidskou práci a zlepšil pracovní podmínky pro osoby věnující se ošetřování zvířat, přispívá ke zkvalitnění distribuce krmiva a k úspoře pohonných hmot.

Tento workshop byl poslední ze 4 připravených workshopů, které proběhly v roce 2018. Dle získaných zpětných vazeb od účastníků je možno konstatovat, že svým programem zaujaly. Výstupy z realizovaných akcí budou začátkem roku 2019 zpracovány do tištěné brožury a elektronického manuálu. Všechny prezentace lektorů jsou v elektronické formě umístěny na webu <http://www.socialni-zemedelstvi.cz/projekty/workshopy-socialni-zemedelstvi/>

Sociální zemědělství/podnikání, které je na západ od našich hranic poměrně běžné (řada příkladů je uvedena ve zveřejněných prezentacích lektorů), je v prostředí našeho venkovského prostoru zatím málokdy se vyskytující jev. Lze si jen přát, aby další aktivity připravené na rok 2019 Celostátní sítí pro venkov přispěly k zlepšení vnímání problematiky sociálního zemědělství/podnikání jak odbornou tak laickou veřejností.